

Список літератури:

1. Рашкевич Ю. М. Матеріали Національної команди експертів, проекту ЄС НЕО в Україні. URL: <http://lawfaculty.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/11/2014-1.pdf>.
2. Tuning Educational Structures in Europe. Final Report Pilot. Project – Phase. URL: Retrieved from: http://tuningacademy.org/wp-content/uploads/2014/02/TuningEUI_Final-Report_EN.pdf.
3. Закон України «Про вищу освіту» прийнятий від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: Kennedy D., Hyland A., Ryan N. Writing and using learning outcomes: A practical guide: EUA Bologna Handbook – Making Bologna Work, 2007. article C. 3.4-1.
4. CoRe Projects: Competences in Education and Recognition. URL: Retrieved from: <http://www.core-project.eu/>
5. Bloom B. Stability and change in human characteristics. Wiley, 1964. 237 p.
6. Bloom B.S., Engelhart M.D., Furst, E.J., Hill W.H., Krathwohl D.R. Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals. Handbook I: Cognitive domain. New York: David McKay Company, 1956. 216 p.

СКЛАДОВІ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ І ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Портян М.О. – канд. пед. наук, доцент
кафедри початкової, дошкільної та професійної освіти,
*Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди
Харків, Україна*

Формування інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх вихователів і вчителів початкових класів нині є ключовою у процесі професійної підготовки. Державні програми «Сто відсотків», «Інформатизація освіти» здійснюються нині в Україні у контексті глобалізаційних, євроінтеграційних процесів, технологій впровадження ІКТ безпосередньо в навчальний процес дошкільної освіти та

початкової школи. Нині у контексті численних дискусій навколо інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх вихователів і вчителів початкових класів важливим є її аналіз, визначення місця у міжнародних порівняльних дослідженнях, уточнення цього поняття згідно з підходами вітчизняних і зарубіжних авторів у контексті компетентнісного підходу [1].

Проведений аналіз наукової літератури дає підстави стверджувати, що питанням, пов'язаним із виокремленням та трактуванням поняття інформаційно-комунікаційної компетентності у визначеному контексті, присвячено дослідження В. Вембра, А. Гуржія, О. Кузьмінської, Н. Морзе, О. Овчарук, С. Спіріна та ін. Більшістю цих вчених визначено, що дана компетентність має такі складові, як-от:

- здатності та вміння отримувати інформацію, розподіляти її та застосовувати за необхідності у процесі підготовки майбутніх вихователів і вчителів початкових класів;
- знання способів набуття інформації [2].

Під поняттям інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх вихователів і вчителів початкових класів розуміємо сукупність знань, умінь і навичок, що упроваджуються для застосування інформаційних та комунікаційних систем, включаючи засоби для використання веб-дизайну, презентацій, графічних програм, он-лайн бібліотек, веббраузерів тощо [2].

Основними характеристиками інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх вихователів і вчителів початкових класів є те, що вона:

- багатофункціональна;
- наскрізна;
- належать до ментальної діяльності високого порядку;
- багатовимірна [2].

Інформаційно-комунікаційна компетентність майбутніх вихователів і вчителів початкових класів має на меті навчити студента орієнтуватися у віртуальному освітньому просторі, розподіляти навчальну інформацію за відповідними показниками, вирізняти серед потоку інформації ту, яка є достовірною та перевіреною.

Погоджуємося з тим, що зміст інформаційно-комунікаційної компетентності становлять:

- е-обізнаність;
- технологічна грамотність;
- інформаційна грамотність;
- цифрова грамотність;
- медіаграмотність [3].

У визначеному контексті слід зазначити, що проведений аналіз наукової літератури та власний досвід надає підстави стверджувати, що в багатьох наукових працях вчених синонімами виступають такі поняття, як е-компетентність, цифрова компетентність, інформаційно-комунікаційна компетентність [2, 4].

Нами визначено такі складові інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх вихователів і вчителів початкових класів, як-от: мотиваційна, когнітивна та рефлексійна.

Мотиваційна складова інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх вихователів і вчителів початкових класів сприяє усвідомленню важливості і необхідності використання комп'ютерних технологій у освітньому процесі дошкільного закладу освіти і початкової школи. На перших теоретичних заняттях основна задача викладача – сформуванню у майбутніх вихователів і вчителів початкових класів мотивацію до використання комп'ютерних технологій у професійній діяльності. Мотиваційна складова характеризується: рівнем оволодіння конкретними комп'ютерними технологіями, оперуванням понятійно-категоріального апарату, вивченням конкретних програмних продуктів тощо.

Когнітивна складова вимагає з боку студента реальної дії, вироблення професійної звички використання комп'ютерних технологій у дошкільній та початковій освіті. Мета – домогтися автоматизму при розв'язанні завдань у роботі з комп'ютером: ефективно працювати з текстовими, табличними і графічними редакторами; створювати презентації; здійснювати пошук інформації в мережі Інтернет тощо. Майбутні вихователі та вчителі початкових класів мають навчитися оптимально використовувати про-

фесійні знання, свідомо добиватися розв'язання навчальних і професійних завдань.

Рефлексійна складова формування інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх вихователів і вчителів початкових класів відслідковується шляхом якісного оволодіння комп'ютерними технологіями: від низького (фрагментарного) рівня сформованості інформаційно-комунікаційною компетентністю до високого (професійного) через середній (достатній), проводячи повсякчасний аналіз набутих знань, вмінь та навичок у визначеному контексті.

Отже, проведений аналіз наукової літератури надає підстави визначити суть поняття «інформаційно-комунікаційна компетентність майбутніх вихователів і вчителів початкових класів» як здатність працювати індивідуально або колективно, використовуючи інструменти, ресурси, процеси та системи, які відповідають за доступ та оцінювання інформації (відомостей та даних), отриманої через будь-які медіа-ресурси, та використовувати таку інформацію для розв'язання проблем, спілкування, створення інформованих рішень, продуктів і систем, а також для набуття нових знань, спрямованих на розвиток та навчання дітей. Складовими інформаційно-комунікаційна компетентність майбутніх вихователів і вчителів початкових класів визначено мотиваційний, когнітивний та рефлексійний компоненти.

Список літератури:

1. Портян М.О. Особливості формування ділових якостей особистості майбутнього вчителя. Педагогіка та психологія. Харків: 2012, Вип. 42. С. 62 – 70.

2. Формування інформаційно-комунікаційних компетентностей у контексті євроінтеграційних процесів створення інформаційного освітнього простору: посіб. Білоуста О.В. та ін. Київ: Атіка, 2014. 212 с.

3. European Union. Key Competencies for Lifelong Learning. Recommendation of the European Parliament and to the Council of 18 December 2006 (2006/962/EC). Official Journal of the European Union. 2006. 30 December. P. 394.

4. Quality in education and training. European Centre for the Development of Vocational Training, 2011. P. 23–24.

МОТИВАЦІЯ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ

Постольна Н.О. – спеціаліст II категорії,
викладач, завідувач кафедри
управління та адміністрування

Руденко І.В. – канд. екон. наук., доцент,
спеціаліст вищої категорії, викладач
кафедри управління та адміністрування

*Харківський торговельно-економічний коледж КНТЕУ
Харків, Україна*

Вибір молодими людьми напряму, серйозність відношення до навчання залежать від багатьох факторів які пов'язують результати навчання з перспективами у майбутньому. Своєчасна робота над мотивацією студентів може підвищити успішність і суспільну корисність майбутньої професійної діяльності випускників.

Мотивація безпосередньо впливає на якість навчальної діяльності, оскільки формує ініціативу, відповідальність, спрямованість до прийняття раціональних рішень та потребу у постійному оновленні професійних знань студентів. Саме цьому розвиток навчальних мотивів є невід'ємною частиною формування особистості фахівця.

Мотив (франц. *motif*, лат. *motus* – рух) – спонукання до діяльності, пов'язане із задоволенням потреб людини.

Мотивація – система спонукань, які зумовлюють активність організму і визначають її спрямованість.

Навчальна мотивація ґрунтується на потребі, яка стимулює пізнавальну активність дитини, її готовність до засвоєння знань. Потреба не визначає характеру діяльності, її предмет окреслюється тоді, коли людина починає діяти. Спонукальна (мотиваційна) складова навчальної діяльності охоплює пізнавальні потреби, мотиви і сенси навчання. Важливою умовою учіння є наявність пізнавальної потреби і мотиву самовдосконалення, самореалізації та самовираження. Емоційне переживання пізнавальної потреби постає як інтерес [1].